

СХВАЛЕНО:

на засіданні педагогічної ради
протокол від 31.08.2021 року №1
голова педагогічної ради

О.Шалест

ЗАТВЕРДЖЕНО:

наказ директора ЗЗСО Зеленська гімназія
від 31.08.2021р. № 23

**Освітня програма
закладу загальної середньої освіти
Зеленська гімназія
Берестечківської міської ради
Волинської області
початкова освіта
(3, 4 класи)**

Освітня програма
Закладу загальної середньої освіти Зеленська гімназія Берестечківської
міської ради Волинської області
I ступеня (3, 4 класи)

Загальні положення освітньої програми

Освітня програма I ступеня (3, 4 класи) розроблена відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р), постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови КМ України від 24.07.2019р. №688).

З урахуванням поетапного переходу закладу освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2021/2022 навчальному році освітня програма для 3, 4 класів розроблена на основі Типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженої наказом МОН України від 08.10.2019 №1273. Освітня програма початкової освіти - узгоджений комплекс видів освітньої діяльності, що ґрунтується на компетентнісному підході і спрямований на реалізацію мети й завдань, визначених у новому Державному стандарті початкової освіти.

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій (додаток 1);
- очікувані результати навчання учнів подані у програмі початкової освіти під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженій наказом МОН України від 08.10.2019 №1273.
- зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» використані з офіційного веб-сайту МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження
та очікувані результати навчання здобувачів освіти

Навчальний план містить інваріантний складник, сформований на державному рівні, обов'язковий для закладу загальної середньої освіти, та

варіативний. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантного, так і варіативного складників, які в обов'язковому порядку фінансуються з освітньої субвенції.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-4 класів складає 1820 годин/навчальний рік. Зокрема, для 3 класу – 910 годин/навчальний рік, для 4 класу - 910 годин/навчальний рік. На інваріантний складник виділено 1750 год, варіативний складник – 70 год.

На мовно-літературну освітню галузь у 3-4 класах виділено 700 годин/навчальний рік з яких на вивчення української мови передбачено часовий розподіл програмового матеріалу між предметом «Українська мова» та інтегрованим курсом «Я досліджую світ», відповідно до якого 5 год. на тиждень використовується на вивчення української мови як окремого предмета, 2 год. на тиждень включені до інтегрованого курсу «Я досліджую світ». На предмет «Англійська мова» виділено по 3 год в тиждень в кожному класі, 105 годин/навчальний рік, разом 210 год.

Освітня галузь «Математична» (350 годин/навчальний рік) реалізуються через вивчення у кожному класі окремого навчального предмета «Математика» (4 год. на тиждень) та включення програмового змісту з математики в інтегрований курс «Я досліджую світ», де на математику відводиться 1 год. на тиждень.

Освітні галузі «Природнича», «Технологічна», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», представлені в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» (280 годин/навчальний рік), на які в 3-4 класах виділено по 4 год. на тиждень, зокрема час на їх вивчення розподілено наступним чином: на природничу освітню галузь відводиться 2 год., на технологічну – 1 год., на соціальну та здоров'язбережну і громадянську та історичну – по 0,5 год.

Освітня галузь «Інформатична» (70 годин/навчальний рік) реалізується через окремий предмет «Інформатика» по 1 год.

Освітня галузь «Мистецька»(140 годин/навчальний рік) реалізується через інтегрований предмет «Мистецтво», на що виділено по 2 год. В кожному класі.

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується через навчальний предмет «Фізична культура» (210 годин/навчальний рік), на яку виділено по 3 год. в кожному класі.

З варіативного складника виділено (70 годин/навчальний рік) на вивчення курсу за вибором «Основи християнської етики» по 1 год. в кожному класі (за програмою «Основи християнської етики для учнів 1-4, 7-11 класів» рекомендована Міністерством освіти і науки України (Лист 1/П-6347 від 13 липня 2010 року). У 2015 році поновлено гриф на програму "Основи християнської етики". (Позиція 2966. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. «Основи християнської етики» 1-11 кл. Свічадо. Лист МОН від 16.07.2015 №1/11-10027).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (додаток 1).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків у 3-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови КМ України від 24.07.2019р. № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтовано на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до п. 4 ст. 12 Закону України «Про освіту»).

У 2021-2022 навчальному році у 3 класі навчатиметься 5 учнів (з них: з с. Зелене – 5 учнів), у 4 класі навчатиметься 5 учнів (з них: з с. Зелене - 3 учні, з с. Смолява – 1 учень, з с. Волиця-Лобачівська – 1 учень).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, логічну послідовність їх вивчення

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно - літературна
Математична
Природнича
Технологічна
Інформатична
Соціальна і здоров'язбережна
Громадянська та історична
Мистецька
Фізкультурна

Концепцією Нової української школи передбачено створення умов для особистісно орієнтованого навчання. Ефективна індивідуалізація й диференціація навчального процесу забезпечена через організацію навчальних центрів, які відображають навчальні потреби й інтереси дітей. Функціональність навчальних центрів спрямована на створення умов для дослідницької діяльності дітей, розвиток самостійності, організації роботи дітей в парах, у малих групах, а також індивідуально. У навчальних центрах проводитимуться різні види навчальної діяльності, тому вони містять різні навчальні матеріали.

Важливими навчальними центрами для учнів є такі: центр читання і письма, природознавства, математичний і мистецький центри. Їх наповнюваність забезпечуватиме для виконання навчальних програм. Зокрема, центр читання і письма містить: книги, карти, глобус, плакати, вірші, написані на великих аркушах паперу, письмове приладдя (олівці, маркери, фломастери), папір, клей або скоч (липка стрічка), діркопробивач, мотузки, комп'ютер і навушники – для забезпечення можливості слухати і дивитися історії усім разом або окремим дітям; центр природознавства – камінці, мушлі, інші природні матеріали, магніти, збільшувальне скло, терези, довідкову літературу, журнали з природознавства, кімнатні рослини; мистецький центр (центр образотворчого мистецтва) – фарби й пензлі, глину (пластилін), старі журнали, папір, приладдя для письма й малювання, мольберт; центр математики – матеріали для лічби (пластикові іграшки, кубики різних розмірів, фабричні або саморобні предмети для лічби), пазли, доміно, лінійки, терези, інші засоби для вимірювання, ігри.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу

У 2021-2022 навчальному році продовжується впровадження концептуальних засад реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Пріоритетними залишаються завдання створення освітнього

середовища для реалізації інтегративного підходу до компетентісно орієнтованого навчання, забезпечення умов для взаємодії учасників освітнього процесу на засадах педагогіки партнерства та в умовах психологічної комфортності. Водночас необхідно врахувати, учні 3 класу розпочинають, а учні 4 класу продовжують другий цикл початкової освіти. Він передбачає інтегративно-предметну основу організації освітнього процесу зі зменшенням у ньому частки ігрових методів відносно проблемно-пошукових, дослідницьких та інших методів навчання. Ця особливість зумовлює певні організаційні зміни та вибір таких методик, які створюють для учня ситуацію самостійного вибору, вияву відповідальності й ініціативності, критичної оцінки й сміливості у прийнятті рішень, здатності в команді вирішувати проблеми. Відповідно основними видами діяльності учнів мають бути дослідницька, пошукова, творча тощо. Ігрову діяльність пропонується організувати для проведення дидактичних, ділових ігор, ігор-стратегій тощо.

Задля збереження наступності з попереднім адаптаційно-ігровим циклом навчання, навчальний день учнів 3-4 класів розпочинається ранковою зустріччю з дотриманням методики її проведення. Окрім психологічного налаштування учнів на роботу протягом дня доцільно ранкові зустрічі присвячувати введенню теми дня, тижня, окресленню певної навчальної проблеми, компетентісно орієнтованого завдання, які необхідно виконати у процесі подальшої навчальної діяльності.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності - 4 педагогічні працівники, які пройшли відповідну підготовку та отримали відповідні сертифікати. Зокрема: 2 класні керівники, вчителі початкових класів – Олійник Галина Сергіївна, Музика Неля Петрівна; 1 вчитель англійської мови – Гурська Ольга Віталіївна; 1 вчитель інформатики – Кухарук Юрій Віталійович.

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (методична рада, педагогічна рада);

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (кабінет початкових класів, 2 ноутбуки, 1 багатофункціональний пристрій Epson Expression Home XP, 1 Canon, кабінет інформатики, спортивна зала);

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичного кабінету закладу освіти;
контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників при ВППО та на он-лайн платформах.

При складанні розкладу уроків для 3-4 класів ураховано чинні вимоги щодо організації навчального тижня. Зокрема, робочий тиждень передбачає для учнів протягом навчального року додатковий розвантажувальний день – четвер, у розклад якого не вводяться предмети, що потребують значного розумового напруження (математика, мови).

Для профілактики стомлюваності, порушення статури, зору учнів у процесі навчальної діяльності учнів через кожні 15 хвилин уроку проводитимуться фізкультхвилинки, що складаються з динамічних, дихальних вправ, вправ для збереження зору, пальчикової гімнастики тощо. Учитель весь час стимулюватиме учнів дотримуватись правильної постави під час виконання письмових робіт за партою.

Структура навчального року

2019/2020 навчальний рік розпочинається 1 вересня 2021 року святом - День знань - і закінчується не пізніше 1 липня 2022 року.

Навчальні заняття організуються за семестровою системою. А саме:

I семестр: 01.09.2021 – 30.12. 2021

II семестр: 13.01. 2022 – 07.06.2022.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули: осінні з 24 жовтня по 31 жовтня 2021 р., зимові з 31 грудня 2021 р. по 12 січня 2022 р., весняні з 26 березня по 03 квітня 2022 р.

За рішенням педагогічної ради від 31.08.2021р. №1 навчальні екскурсії у 3 – 4 класах не проводитимуться.

Форми оцінювання здобувачів початкової освіти.

Навчальні досягнення учнів 3 класу підлягають формувальному та підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- відстежувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо коригування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- запобігати побоюванням дитини помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях.

Орієнтирами для оцінювання навчальних досягнень учнів (формувального і підсумкового) є окреслені очікувані результати навчання, об'єднані за галуззями та проіндексовані відповідно до обов'язкових результатів навчання Державного стандарту початкової освіти.

Очікувані результати навчання слід використовувати для:

- встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності учнів, вправ тощо;
- постійного спостереження за навчальним поступом учня/учениці з боку вчителів, батьків і самих учнів;
- поточного, зокрема й формувального, оцінювання;
- підсумкового оцінювання (для другого циклу навчання).

Оцінювання особистих досягнень учня відбувається вербально відповідно до шкали оцінювання у свідоцтві досягнень: має значні успіхи; демонструє помітний прогрес; досягає результату з допомогою вчителя; потребує значної уваги і допомоги.

Вербальні оцінки особистісних досягнень фіксуються двічі на рік у свідоцтві досягнень, зокрема у грудні та травні.

Прогрес учня протягом року відслідковується за щоденниками педагогічних спостережень та учнівським портфоліо, результатами діагностичних робіт, що мають містити компетентнісно орієнтовані завдання. Діагностувальні роботи можуть бути усними чи письмовими, у формі тестових завдань чи комбіновані, можуть передбачати практичну роботу тощо. Форму роботи, зміст завдань, спосіб зворотнього зв'язку учитель обирає самостійно з урахуванням особливостей учнів класу. Обсяг діагностувальних робіт визначається з розрахунку прогнозованого часу на виконання окремих завдань учнями, з урахуванням їхньої готовності до виконання окремих завдань учнями, з урахуванням їхньої готовності до виконання того чи іншого завдання. У 3-4 класах тривалість виконання діагностувальної роботи не повинна перевищувати 35 хв (із 40 хв уроку 5 хв інструктаж, 35 хв – виконання роботи).

Протягом навчального дня рекомендовано проводити не більше 1 діагностувальної роботи. З метою уникнення збігів часу проведення діагностувальних робіт, терміни їх проведення необхідно враховувати і узгоджувати під час календарно-тематичного планування. Ураховуючи можливість коригування термінів виконання календарно-тематичного плану і 20% резервного часу програми, дата проведення діагностувальної роботи може бути змінена на підставі аналізу результатів спостережень у процесі формувального оцінювання. Результати діагностувальних робіт зберігаються у портфоліо учня і не фіксуються у класному журналі.

Оцінювання навчальних досягнень відбувається вербально за рівнями: високий, достатній, середній, початковий. Оцінюються вміння, які є обов'язковими результатами навчання, визначеними, за кожною освітньою

галуззю. Оцінювання результатів навчання здійснюється наприкінці вивчення теми, кількох тем або логічно завершеної частини змісту навчальної програми предмета вивчення.

У 3-4 класах до журналу записуються лише результати завершального (підсумкового) оцінювання за кожен семестр.

Річне оцінювання здійснюється на підставі результатів оцінювання за останній семестр.

Результати навчання зазначаються на відповідних сторінках навчальних предметів, використовуючи такі позначення: П – початковий рівень; С – середній рівень; Д – достатній рівень; В – високий рівень.

У свідоцтві досягнень рівні сформованості вмінь, які є обов'язковими результатами навчання, визначеними за кожною освітньою галуззю, фіксуються в кінці навчального року.

Свідоцтво досягнень вкладається в особову справу учня.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднено на веб-сайті закладу освіти (zeleneschool.at.ua).

**Навчальний план
для 3,4 класів з українською мовою навчання
ЗЗСО Зеленська гімназія
на 2021-2022 н.р.**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень/рік				
		3 клас	4 клас	Разом		
Інваріантний складник						
Мовно-літературна	Українська мова	5 +	245	5 +	245	490
	Англійська мова	3	105	3	105	210
Математична	Математика	4+1	175	4+1	175	350
Природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, технологічна	Я досліджую світ	4	140	4	140	280
Інформатична	Інформатика	1	35	1	35	70
Мистецька	Мистецтво	2	70	2	70	140
Фізкультурна	Фізична культура	3	105	3	105	210
Усього		22+3		22+3		1540+210
Варіативний складник						
Курси за вибором	Основи християнської етики	1	35	1	35	70
Усього		1				
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	805	23	805	1610
Сумарна кількість навчальних годин інваріантного і варіативного складників		26	875	26	875	1750

Директор О.Шелест

